

Per.
Lat
020

Moderator ephemeridis compluribus sociis adiuvantibus STEPHANUS SZÉKELY Dr. Budapestini, Üllői út 71., ad quem epistulae et manuscripta mittantur.

Administrator ephemeridis ADALBERTUS DANCZEL. Budapestini, VIII., József-körút 48., ad quem pecuniae quaecunque dirigantur.

Prodit Budapestini Calendis et Idibus cuiusque mensis, excepto Iulio et Augusto. — Pretium annuae subscriptionis: 4 coronae, semestris 2 coronae, extra Hungariam annuae 5 coronae.

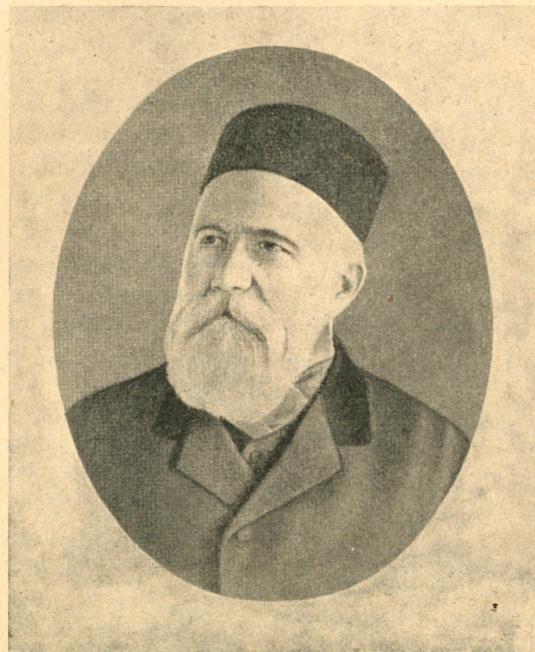
Henricus Dunant.¹

Henricus Dunant auctor² Crucis Rubrae, annum agens octogesimum in Helvetiae pago Heiden, ubi in secessu³ vivebat, supremum obiit diem. Anno 1828 familia locupletissimā⁴ natus est Genevae et iam adolescentis animus ad beneficia propensus erat.⁵ Anno 1859 in bellum Tauricum⁶ profectus est, ubi suā pecuniā vulneratorum ministros⁷ conduxit.⁸ Quadraginta millia moribundorum vulneratorumve hic vidit, qua re horrenda permotus⁹ ad belli terrores minuendos decreta gentium¹⁰ urgebat.¹¹ Multum proficiscebatur, multorum animos sollicitabat,¹² plurima faciebat verba¹³ et omnes suas fortunas absumpsit,¹⁴ ut senten-

tiam, quam tantopere adamaverat, ad effectum perduceret.¹⁵ Denique anno 1862 Genevae conventus¹⁶ habitus est, ubi conditiones¹⁷ Dunanti in deliberationem venerunt,¹⁸ in sequenti anno ibidem¹⁹ sedecim civitates²⁰ subscrivserunt pactum²¹ de Cruce Rubra.

Nunc iam 49 civitates Crucis Rubrae obligatae sunt. — Primus fuit Dunant, qui anno 1901 praemium Nobelianum, circiter ducenta millia abstulit.²² (Hoc enim praemium Nobel, vir ille deditissimus iis legavit,²³ qui plurimum conlaturi essent²⁴ ad hominum sodalita-

¹ Olv. Dünán ² alapító
³ visszavonulva ⁴ gazdag
⁵ hajlik ⁶ Krim ⁷ beteg-
⁸ ápoló ⁹ felfogad ¹⁰ indít
¹¹ nemzetközi megállapodás ¹² sürgöt ¹³ izgat ¹⁴ szónokol
¹⁵ elkölt ¹⁶ valóra
¹⁷ vált ¹⁸ gyűlés ¹⁹ előterjesztés ²⁰ kerül
²¹ állam ²² tárgyalásra ²³ szerződés ²⁴ hagyományoz

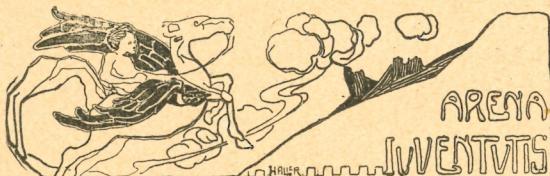
tem,²⁵ ad perpetuos exercitus minuendos,²⁶ et cetera.) Deinde septuaginta annos natus a civitate Helvetia praemium Binet-Fenotianum nactus est, quia «de patria sua optime meritus esset»; denique urbs Moscovia quinque millia fundavit²⁷ in honorem Dumaniti, «qui saeculo undevicesimo de genere humano optime²⁸ meritus fuisset».

Hic tantus vir dignissimus est, ut memoriam eius colamus et observemus.

²⁵ testvériség ²⁶ csökkent ²⁷ alapít ²⁸ az emberiség körül legtöbb érdemet szerzett.

De Pompeis. V.

In pictura videmus sex e novem regionibus¹ urbis, ut a Fiorellio describebantur. In quaque regione inveniuntur «insulae». Insula est frequentia² domorum conducticiarum,³ quae quattuor plateis⁴ circumdatur. Quarum insularum portae singulae numeris distinctae⁵ sunt. In picturā nostrā aedificiorum nomina lingua Italicā describuntur.

Iurisdictio Sinensis.¹

De conformando fluvio² Hun multae iam lites³ inter cives «Imperii Coelestis»⁴ extiterunt.⁵ Nunc quoque Li-Ti possessor agrorum⁶ litem habuit cum rivali⁷ suo.

Venit igitur ad iudicem, qui in tribunali⁸ relator⁹ litis erat, eumque ita alloquitur:

— Iustissime mandarine, qui in nomine filii Solis¹⁰ litem adiudicas,¹¹ exaudi me!

— Num quid me¹¹ vis?

— Lis mihi est cum Ma Ni, vicino meo.

— Audio te.

— Momento temporis¹² declarabo¹³ litem mihi adiudicandam¹⁴ esse. His dictis Li Ti scripta,¹⁵ quae in mensa erant, removit¹⁶ et sic dimidiā¹⁷ mensam vacuefecit.¹⁸ «Haec est possessio mea — continuat¹⁹ orationem — et in mensa magnum quadratum

Facillime invenias quamcunque domum in ruinis Pompeiorum, quia clare et distincae designatae sunt.⁵ Si dixero: Regio VI., Insula 15., statim invenies Domum Vettiorum, quae dicitur.⁶ Portarum denotatio⁷ in hac pictura deest.

Duabus viis urbs in quattuor partes dividitur. Altera via a Fiorellio italicice Strada di Mercurio — Via Mercurii —, altera Strada di Nola — Via Nolana — nominata est; quarum viarum natura simillima est viis castrorum Romanorum. Viae principales,⁸ quae ab oriente⁹ ad occidentem ferunt, decumani¹⁰ dicuntur, quae a septentrione ad meridiem, cardines; ceteris viis numeri inditi sunt a prima (I.) usque ad undecimam (XI.).

Quid fuerit nomen antiquum singularum viarum et domorum, nunc iam definiri¹¹ nequit.

¹ kerület ² tömeg ³ bérház ⁴ utea ⁵ megjelöl
⁶ földszínezett ⁷ feltüntetés ⁸ főutca ⁹ kelet ¹⁰ decumana
porta a táborban a 10. (decima) cohors mellett kapu, főkapu; cardines északi és déli sark ¹¹ megállapít

desribit, cuius latera aureis,²⁰ novissime cūsis²¹ distinguit.²²

Haec est possessio vicini mei, et... fines possessionis simili modo distinguuntur.

Hoc est flumen Hun. Dictum factum:²³ undae fluminis aureis pulcherrime in mensa splendebant.

Societas fluvii conformandi²⁴ alveum²⁵ sic vult ducere. Nova linea ex auro.

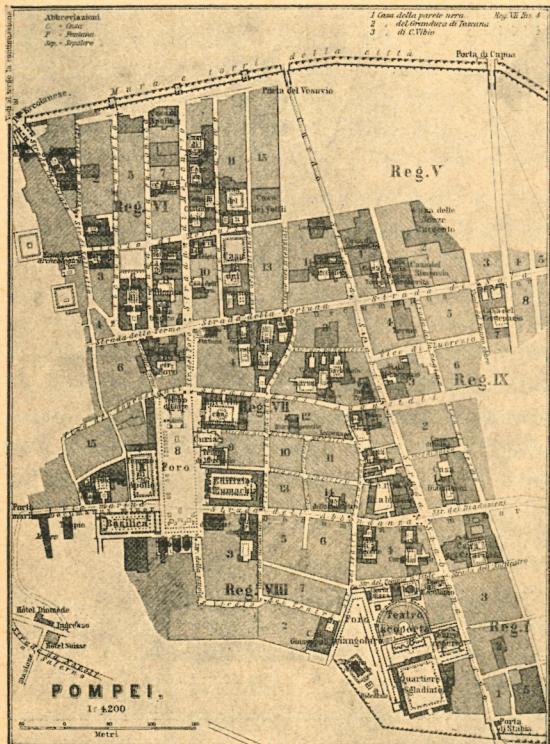
Vicinus ita eum duci velit: denuo discrimbitur²² linea aurea.

Ego propius velim ducere. Quarta linea. Nunc te rogo, iudex iustissime, conferas te ad studium²⁶ huius geographiae et memento²⁷ iustitiae. Quia geographia possessoris Li Ti mille aureis nitebatur,²⁸ facillime Ma Ni iudex de veritate eius convictus²⁹ est.

I. Vörös de Törey.

¹ kinai igazságsgolgáltatás ² folyamszabályozás
³ per ⁴ menyei birodalom (Kina) ⁵ keletkezik
⁶ földbirtokos ⁷ birtokostárs ⁸ törvényszék ⁹ előadó
¹⁰ «a Nap fia» (kinai császár) ¹¹ «tőlem» ¹² azonnal
¹³ bebizonyít ¹⁴ odaitél ¹⁵ irat ¹⁶ férreltel ¹⁷ a fele
¹⁸ üressé tesz ¹⁹ folytat ²⁰ aureus (nummus) egy arany ²¹ cudo, -ere ver ²² kirak ²³ perc alatt ²⁴ folyamszabályozó társaság ²⁵ folyó medre ²⁶ neki-fekszik a földrajz tanulmányozásának ²⁷ memini «gondol» ²⁸ támászkodik ²⁹ megyőz.

Multarum domorum nomina hodierna ad voluntatem¹² data; sic conspicitur Pompeis «domus poëtae tragicorum», «domus Pansae», «domus Fauni», «domus Holconii», «domus Sallustii» aliaeque. Nomina a rebus fortuitis;¹³ ab inscriptione qua-

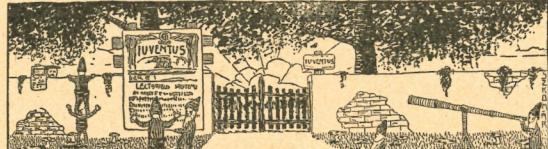

dam, a musivo,¹⁴ a pictura quadam etc.
inventa sunt.

Plurimae domorum nunc vacuae¹⁵ sunt,
quia — ut supra diximus — quae moveri
possunt, maximam partem¹⁶ in Museum
Neapolitanum transferuntur.

Una domus est, quae statu¹⁷ optimo e Vesuvii cineribus insurrexit;¹⁸ sed etiam multitudine rerum ibi inventarum visu dignissima putatur. Haec est domus, quae vocatur⁶ Vettiorum. In ea, quatenus¹⁹ fieri potuit, omnia in re praesenti²⁰ relinquebantur. Hac re ita afficimur,²¹ ut ante duo millia annorum vivere videamur.

¹² önkényesen ¹³ esetleges ¹⁴ *musivum* = mozaik
¹⁵ üres ¹⁶ nagyrészt ¹⁷ állapot ¹⁸ föltámad ¹⁹ ameny-
nyire ²⁰ eredeti állapotban ²¹ benyomást nyer.

LECTORIBUS MINIMIS.

Reditus Ulyssis. IV.

Postquam Polyphemus dolorem¹ sensit,²
tam vehementer³ clamavit, ut ceteri Cyclopes
accurrerent. Putabant enim Polyphemum ab
aliquo necari. Itaque ante speluncam stantes
interrogaverunt, quis eum necaret, Polyphemus
respondit: Nemo me vi⁴ atque dolo⁵ necat.
Credidit enim hoc esse nomen Ulyssis.

Sed ceteri Cyclopes hoc aliter⁶ intellegebant.⁷ Simulac⁸ audiverunt Polyphemum a «nemine» necari, dixerunt: Si nemo te necat, nostrum auxilium⁹ non est necessarium.¹⁰ Itaque abierunt et reliquerunt¹¹ illum flementum¹² et clamantem.

Interim Ulysses rationem¹³ excogitavit,¹⁴
quomodo e spelunca exire possent. Ternos
hircos¹⁵ colligavit¹⁶ et sub mediis¹⁷ alligavit¹⁸
comites suos; se ipsum autem manibus
pedibusque sub crassissimo¹⁹ et maximo
tenuit. Mane²⁰ cae-
cus Polyphemus
ianuam²¹ aperuit²²
et ipse in ianua
sedens terga²³ exe-
untium animalium
manibus contrec-
tabat.²⁴ Putavit
enim Ulyssem cum
sociis in hircis se-
dentes exire; sed
non putavit illos sub ventribus²⁵ hircorum
exituros esse.

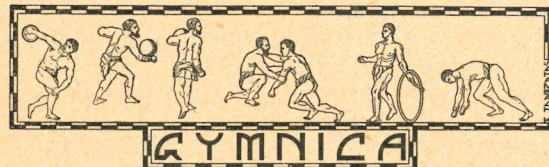
Verba publica.

Finis²⁶ coronat²⁷ opus. — Hannibal ante portas.²⁸ — Hanc veniam²⁹ petimusque³⁰

1 fájdalom 2 érez 3 erősen 4 erősakkal 5 csellel
 6 máskép 7 ért 8 mihelyt 9 segítség 10 szükséges
 11 hagy 12 sírva 13 mód 14 kigondol 15 bak
 16 összeköt 17 középső 18 megkötöz 19 kövér 20 reg-
 gel 21 ajtó («szikla») 22 nyit 23 hát 24 megtapogat-
 has 25 vég 27 koronáz 28 baj van 29 bocsánat 30 kér

damusque vicissim.³¹ — Hinc³² illae lacrimae.³³ — Hic Rhodus, hic salta.³⁴ — Hoc volo, sic iubeo, sit pro ratione³⁵ voluntas. — Homo homini lupus.³⁶ — Homo sum, humani nihil³⁷ alienum³⁸ a me. — Ignotos³⁹ fallit,⁴⁰ notis⁴¹ est derisui.⁴² — Imperare sibi maximum imperium⁴³ est. — Incidit⁴⁴ in Scyllam,⁴⁵ qui vult evitare⁴⁶ Charybdin.⁴⁷ — Infandum,⁴⁸ regina, iubes renovare⁴⁹ dolorem. — In flagranti.⁵⁰ — In necessariis⁵¹ unitas,⁵² in dubiis⁵³ libertas, in omnibus autem caritas.⁵⁴ — Inter arma silent⁵⁵ Musae. — Ira furor⁵⁶ brevis est. — Iam proximus⁵⁷ ardet⁵⁸ Ucalegon.

³¹ kölcsönösen ³² innen ³³ könny ³⁴ ugrik
(most lássuk, mit tudsz) ³⁵ értelelem ³⁶ t. i. est
37 semmi emberi dolog ³⁸ idegen ³⁹ ismeretlen
40 rászed ⁴¹ a beavatott ⁴² nevetés tárgya ⁴³ uralom
44 beleesik ⁴⁵ egy szikla ⁴⁶ kikerül ⁴⁷ örvény (Sicilia
és Itália között, «cseberböl-vederbe») ⁴⁸ kimondhatatlan
49 megújít ⁵⁰ tettenérve ⁵¹ szükséges ⁵² egység ⁵³ kétes
54 szeretet ⁵⁵ hallgat ⁵⁶ düh ⁵⁷ legközelebb ⁵⁸ ég (l. 28).

GYMNICIA

Vindobonenses athletae cum Hungaris follis expulsandi¹ certamen posuerunt Budapestini, unde nostri victores discesserunt. In certamine enim, cui duodecim millia hominum interfuerunt, follis a Hungaris per portam, a Vindobonensibus defensam² ter abiectus³ est, cum hi frustra conarentur follem in portam mittere.

In certamine natandi, quod a societate Austriacā Viennae factum est, Circulus Athleticus Polytechnici⁴ Budapestinensis compluria praemia reportavit. In citatius natando⁵ 68 metrorum Emericus Zachar, — in quingenitorum metrorum certamine idem, in certamine centum metrorum, quod erat de natandi per Austriam principatu,⁶ Andreas Baronyi, — in natatione, quae partim tergo, partim pectore facta est, nostri pulcherrime vicerunt.

Berolini in certamine luctatorum Hungari tribus praemiis affecti sunt.

¹ follis expulsandus = rúgólabda ² véd ³ bedob
⁴ műegyetem ⁵ gyorsúság ⁶ natandi principatus =
úszó bajnokság.

Marconi, qui telegraphum sine filo¹ repperit, novissime arti volandi operam dat.² In eo est, ut machinam fabricetur, quā quam celerime in aërem subvolare³ possit. Non est dubium, quin Marconi in arte volandi multa nova facturus sit.

Mac Curdy aéronauta de constrato⁴ navis Victoria Augusta Novum Eboracum⁵ volaturus est, simulac navis 50 milliaria⁶ ab urbe amota fuerit. Pedites et classiarii⁷ volatum observabunt. Ut volatus fieri possit, in prora⁸ navis constratum alterum accomodabitur.⁹ Toti rei vehiculariae praefectus¹⁰ concessit aéronautae, ut ea, quae per cursum publicum¹¹ expedienda¹² forent, de nave in urbem portaret. Hoc erit primum vehiculum publicum,¹¹ quod volando res perferet.

¹ sodrony ² operam do foglalkozik ³ fölszáll
constratum = fedélzet ⁵ New-York ⁶ mérföld ⁷ ten-
gerész ⁸ hajóorr ⁹ alkalmaz ¹⁰ postaigazgató ¹¹ posta
¹² szállít.

Ludi mathematici.

$$\begin{aligned}
 1 \times 9 + 2 &= 11 \\
 12 \times 9 + 3 &= 111 \\
 123 \times 9 + 4 &= 1111 \\
 1234 \times 9 + 5 &= 11111 \\
 12345 \times 9 + 6 &= 111111 \\
 123456 \times 9 + 7 &= 1111111 \\
 1234567 \times 9 + 8 &= 11111111 \\
 12345678 \times 9 + 9 &= 111111111
 \end{aligned}$$

*

$$\begin{aligned}
 9 \times 9 + 7 &= 88 \\
 98 \times 9 + 6 &= 888 \\
 987 \times 9 + 5 &= 8888 \\
 9876 \times 9 + 4 &= 88888 \\
 98765 \times 9 + 3 &= 888888 \\
 987654 \times 9 + 2 &= 8888888 \\
 9876543 \times 9 + 1 &= 88888888 \\
 98765432 \times 9 + 0 &= 888888888
 \end{aligned}$$

*

$$\begin{aligned}
 1 \times 8 + 1 &= 9 \\
 12 \times 8 + 2 &= 98 \\
 123 \times 8 + 3 &= 987 \\
 1234 \times 8 + 4 &= 9876 \\
 12345 \times 8 + 5 &= 98765 \\
 123456 \times 8 + 6 &= 987654 \\
 1234567 \times 8 + 7 &= 9876543 \\
 12345678 \times 8 + 8 &= 98765432 \\
 123456789 \times 8 + 9 &= 987654321
 \end{aligned}$$

I. Gibá.

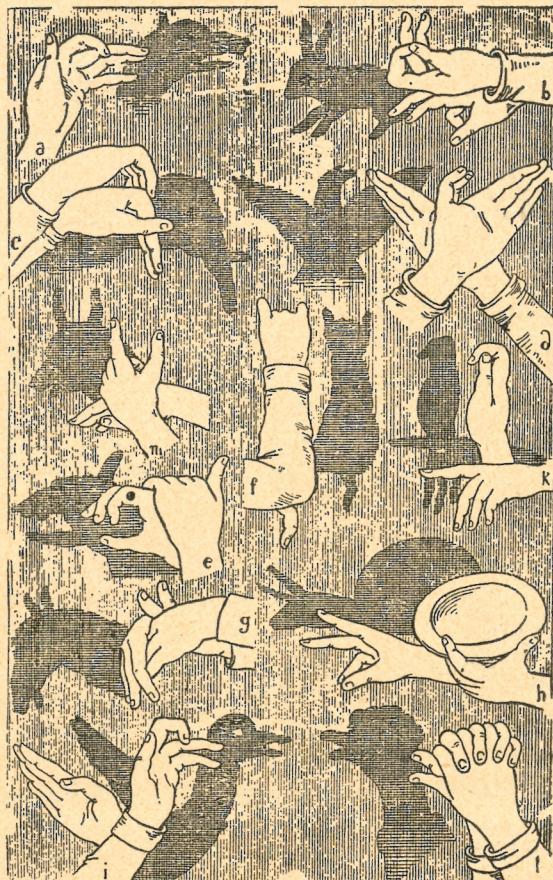
Dolmen nominantur haec saxa,¹ quorum nomen e lingua hominum, qui Britanniam Minorem² incolunt, derivatur:³ *daul* = tabula, *moen* = saxum. Saxum libratum⁴ ita impositum est saxis duobus, tribus pluribusve, ut mensae similia sint. Saxorum latera interiora fere semper levigata⁵ sunt, cetera latera impolita.⁶ Haec monumenta sunt sepulcra. Ossa⁷ humana ibi inveniuntur, supina⁸ iacentia vel complicata.⁹ In Galliae ora occi-

dentali¹⁰ innumerabilia, in insula Corsica, in Hispania, in Britannia et Germania multa, in patria nostrā nulla inveniuntur. Sunt, qui haec saxa vagis¹¹ gentibus tribuant; sunt qui dicant in orā maritimā aetate lapidea¹² a populis, qui a cultu atque humani-

tate longissime abfuerint,¹³ ea exstructa esse; quippe¹⁴ qui populi in statu naturali,¹⁵ etsi longissime alius ab alio distent, in similibus conditionibus¹⁶ similia proficere¹⁷ soleant neque ullam inter se habeant vim.¹⁸

Umbrarum¹⁹ lusus. Amico tempore vespertino hiberni²⁰ diei, pensis²¹ finitis iucundus est umbrarum lusus, qui paucissimis instrumentis ludi potest. Haec instrumenta

sunt manus nostrae, quae eo aptiores²² sunt ad lusum, quo tenuiores²³ sunt et quo teretiores²⁴ sunt digiti²⁵ nostri. Si has imagines recte imitatus eris, tibi quoque bene cedet.²⁶ Experiari²⁷ imitari /a/ hoc caput caninum, /b/ leporem, /c/ elephantum, /d/ aquilam, /e/ lupum, /f/ felem, /g/ equum, /h/ limacem.²⁸

I. Bergmeister.

¹ *saxum* szikla ² Bretagne ³ származtat ⁴ vízszintes ⁵ simít ⁶ simítatlan ⁷ csont ⁸ kinyújtóztatva ⁹ guggol ¹⁰ nyugati part ¹¹ nomád ¹² kökorszak ¹³ műveletlen ¹⁴ mivel ¹⁵ ősállapot ¹⁶ körülmény ¹⁷ alkot ¹⁸ egymásra hat ¹⁹ árnyék ²⁰ téli ²¹ feladat ²² alkalmas ²³ keskeny, karcsú ²⁴ teres /t/ kárucsú ²⁵ az ujj ²⁶ sikrul ²⁷ megkísért ²⁸ csiga.

Carolus a Bigault Gallus, qui peritissimus¹ erat litterarum Hungaricarum, mortuus est. Magister erat Nannetibus² et libentissime litteris Scandinavianis Hungaricisque studebat.³ Translata⁴ edidit opera⁴ Ibseni Strindbergique, anno 1896. convertit in lingua Gallicam Madáchii nostri Tragoediam Hominis, mox notissimam illam tragoediam: Bánk Bán aliaque. Mors improvisa⁵ viri doctissimi maximum est damnum⁶ litterarum nostrarum, quarum amantior nemo Gallus vivit.

In Italiae parte meridiana, maxime locis Vesuvio monti vicinis grandissima vis nimborum effundebatur.⁷ Brevi tempore altera iam calamitas est, qua haec loca amoenissima⁸ afficiebantur. Nimbis multi homines multaque fortunae⁹ deleta sunt. Maximum est detrimentum¹⁰ factum in provincia¹¹ Salernitana. Curatores¹² Italiae rursus auxilium ferre coguntur, ne regiones afflictae¹³ funditus¹⁴ intereant.¹⁵

Csulalongkorn, rex Siami annum agens quinquagesimum quintum mortuus est. Summis viribus elaborabat, ut cultum humanitatemque¹⁶ nostram inter cives suos divulgaret,¹⁷ quamobrem¹⁸ per Europam crebriora itinera fecit. Ante aliquot annos in Hungaria quoque erat. Cum suo nomine coniuncta¹⁹ est in Siamo abolitio²⁰ venaliciae.²¹

Iulius Városy archiepiscopus²² Colocensis anno sexagesimo quarto exacto²³ vitā decessit. Antistes²⁴ mortuus, cuius pietas liberalitasque²⁵ notissima erat, diu aegrotabat, donec a cruciatibus liberatus est. Liberalitatis documentum sunt legata²⁶ grandia, quae testamento reliquit.

Franciscus Erkel, qui cantus pulcherrimos scripsit, ante hos centum annos²⁷ VII. Id. Nov. in urbe Gyula natus est. Multa opera melica maiora²⁸ composuit, quorum

notissima sunt: Maria Báthory, Ladislaus Hunyady, Banus Bánk, Rex Stephanus. Praeter haec clarissimi sunt modi,²⁹ quos carmini Kölcsyano aptavit.³⁰ Tota patria hunc diem natalalem viri celeberrimi cum pietate persecuta³¹ est.

In urbe Szászvárōs novum aedificium collegii, quod a nomine comitis Kuún appellatur, inaugurateum est. Quibus sollemnibus intererat comes Ioannes Zichy, summus rerum scholasticarum in Hungaria praefectus.

Academia Holmensis³² praemium Nobelianum Ioanni von der Waals medico adiudicavit³³ pro opere, quod scripsit de spirabilibus³⁴ liquidisque³⁵ corporibus. Hoc opus, quod ante viginti annos editum est, admirationem virorum doctorum movit.³⁶ Opinione³⁷ enim, quam de natura materiae³⁸ hoc libro elocutus est, viam inveniendarum rerum³⁹ patefecit.⁴⁰ Praemium pro litteris inter Paulum Heyse Germanum et Carolum Heidenstam Svecicum⁴¹ bipertitur.⁴²

¹ jártás ² Nantes ³ foglalkozik ⁴ fordítás ⁵ váratalan ⁶ veszteség ⁷ felhőszakadás volt ⁸ regényes ⁹ holmi ¹⁰ kár ¹¹ megye ¹² kormányférfi ¹³ sujtott ¹⁴ teljesen ¹⁵ pusztul ¹⁶ műveltség ¹⁷ terjeszt ¹⁸ azért ¹⁹ összekötve ²⁰ megszüntetés ²¹ rabszolgakereskedés ²² érsek ²³ befejez ²⁴ főpap ²⁵ bőkezüség ²⁶ hagyomány ²⁷ most száz éve ²⁸ opus melicu[m] maius = opera ²⁹ dallam ³⁰ alkalmaz, «költ» ³¹ «meg-tart» ³² stockholmi ³³ odaitél ³⁴ légnemű ³⁵ folyékony ³⁶ indít, «fölkelt» ³⁷ föltevés ³⁸ anyag ³⁹ új találmány ⁴⁰ nyit ⁴¹ svéd ⁴² megoszt.

Robinson. XIV.

Latine scripsit Stephanus Probus Dr. Solnensis.

Robinson colonus praedives¹ vitam degit beatam.
Pugna cum anthropophagis.

Robinson partim Marte suo,² partim fortunā favente colonus factus est ³ditissimus. Mercibus enim e nave servatis ita domicilium suum exornavit,³ ut in insulā quondam vastā omnia iam reperiret urbanae vitae commoda.⁴

¹ dúsgazdag telepítvényses ² saját emberségeből ³ fölszerel ⁴ kényelem

Neque tamen inertiae se tradidit corrumpendum, sed unā cum socio nunc in horto agrisque colendis, nunc venando vitam degebat.

Accidit autem dimidio fere post anno, ut Quintus domino, nescio cui⁵ rei intento anhe-

⁵ valami ⁶ liheg ⁷ kiköt ⁸ éppen nem ⁹ re-meg ¹⁰ teljesen széter ¹¹ mellőz ¹² sejt ¹³ elsüt ¹⁴ azonnal ¹⁵ golyó ¹⁶ rendetlenül ¹⁷ sőt ¹⁸ fenye-get ¹⁹ félbeszakít ²⁰ újból megkezd ²¹ rejtekely ²² határozottan ²³ felismer ²⁴ mészárlás ²⁵ pontosan ²⁶ irányít ²⁷ üvöltés.

lans⁶ nuntiaret: scaphas barbaris plenas ad insulam appelli.⁷ Quo nuntio audito Robinson nequaquam⁸ perturbatus socium trepidantem⁹ forti animo esse iubet edocetque eum, quam facili negotio nunc ipsi vel centum feros fundere fugareque¹⁰ possint. Consilium autem, quod ceteris posthabitis¹¹ ceperat, fuit, ut tormentum bellicum ad barbaros epulantes nihilque praesagientes¹² furtim subvehetur atque repente exploderetur;¹³ dein vero — si res postulasset — sclopetis quoque et gladiis adversus resistentes uterentur.

Nec mora,¹⁴ tormentum silentio subvehitur glansque¹⁵ plumbea ultro supra capita ferorum emittitur. Fragore audito permulti barbarorum veluti fulmine icti in terram procidunt, ceteri vero effusi¹⁶ fugientes ad scaphas tendunt.

Attamen timor hostium — cum nemo esset vulneratus — exspectatione minor erat. Paullo enim post circumspicientes erigunt se humo, mox ceteri quoque e litore revertuntur, quinimo¹⁷ et alteri captivo mortem intentantes¹⁸ epulas intermissas¹⁹ instaurare²⁰ parant. Quod cum Robinson e latebris²¹ animadvertisset, irā inflammatus captivū, quem Europaeum esse distinet²² agnovit,²³ vel maximā strage²⁴ barbarorum liberare statuit.

Sclopetā igitur accurate²⁵ directa²⁶ exploduntur atque unoquoque ictu bini, terni concidunt barbari. Reliqui ingenti ululatu²⁷ edito fuga salutem quaerentes scaphas concendere pro- perant

Ventus deflavit¹ petasum² cuidam homini, qui eum cursu sectabatur.³ Dum currit, ob-viam⁴ veniens amicus eum rogat: Quo⁵ curris? — Noli me interrogare. Interroga petasum meum!

A. Gusieille.

Ad Aristippum philosophum venit vir divitissimus, ut ei filium docendum trade-ret. Cum philosophus pretium docendi⁶ statueret,⁷ homo noster — Tanti⁸ etiam ser-vum vel asinum — inquit — emere possum. — Eme tibi et habebis duos, respondit philo-sophus.

A. Gusieille.

Hospes (ad servum). Domi-ne dominus est?

Servus. Non est domi.

Hospes. Quando veniet?

Servus. Nescio, sed si causa⁹ gravis¹⁰ est, introibo et interrogabo eum.

L. Óvári.

Iulius in schola male se gerebat. Ideo a patre discere iussus domi retentus est, dum frater cum amicis in horto pilā¹¹ ludebat. Pater abiens etiam fenestram¹² clausit,¹³ ne Iulius clamore¹⁴ ludentium turbaretur.¹⁵

Dum Iulius morosus¹⁶ discit, mater intrans, cui dentes dolebant,¹⁷ exclamat:

— Alicubi¹⁸ aliquid apertum est, aëris fiatū¹⁹ sentio.

— Nihil apertum est, respondit subito Iulius — carissima matrcula — praeter librum meum. Sed tuā causā²⁰ hunc quoque claudam.

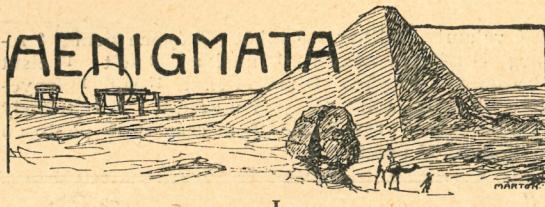
L. Serédy.

Magister. Quam terram incolunt Galli?

Discipulus. Galliam. M. Hungari? D. Hun-gariam. M. Mohamedani? D. Mohameda-niam.

A. Manovill.

¹ lefű ² kalap ³ üldöz ⁴ szembe ⁵ hova ⁶ tan-díj ⁷ megszab ⁸ énnyiért ⁹ ügy ¹⁰ komoly ¹¹ lab-dázik ¹² ablak ¹³ betesz ¹⁴ zaj ¹⁵ zavar ¹⁶ ked-vetlen ¹⁷ fáj ¹⁸ valahol ¹⁹ léghuzam ²⁰ kedvedért.

I.

In deversorio¹ septem hospites diurni² prandere³ solent. Primus venit quotidie secundus secundo quoque die, tertius tertio, quartus quarto, quintus quinto, sextus sexto, septimus septimo quoque die. Quo die convenerunt omnes?

II.

Pater quinques senior est filio. Post decem annos pater ter senior erit filio. Quot annos natus est pater, quot filius?

Eug. Maros.

III.

Nonnulli amici solvunt pro re quadam 190 coronas; quisque eorum novem coronis minus solvit, quam est numerus sodalium.⁴ Quot erant sodales et quantum solvit quisque eorum?

G. Morvay.

IV.

Paulus et Antonius pecuniam habent. Paulus dat Antonio tantum, quantum prius⁵ Antonius habuit. Antonius autem reddit Paulo tantum, quantum Paulo remansit. Hoc facto uterque 48 coronas habuit. Quantum pecuniae habuit prius uterque?

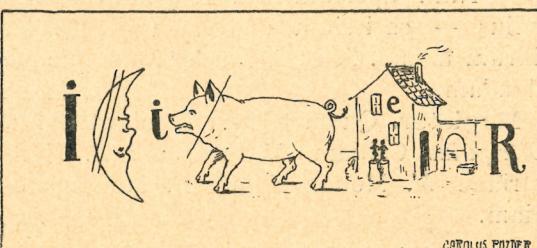
L. Jenk.

V.

Viri benefici conferunt⁶ ad rem quandam 7200 coronas. Quisque eorum duplo plus dedit, quam ipsi erant. Quot homines fuerunt?

I. Péry.

VI.

¹ vendéglő ² állandó vendég ³ ebédel ⁴ társ
⁵ előbb ⁶ összerak.

Solutiones aenigmatum numeri 4.

I. $(17 \times 7) + 13 = 132$, $12 \times 11 = 132$. III.

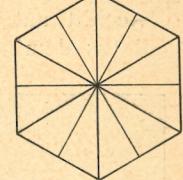
II. Tres fratres, duae sorores.

IV. $268 \cdot 42 + 939 \cdot 47 + 2192 \cdot 09$. (Iter proposito duobus centimetris brevius esse apparet.) V. Nox. VI. $135 \cdot 59 + 203 \cdot 39 + 305 \cdot 09 + 355 \cdot 93 = 1000$ coronae. VII. Carolus $91/14$, Paulus habet $148/11$ coronas.

VIII. Leonidas

Aenigmata recte dissolverunt: L. Bruck, F. Dalnoki, L. Engel, I. Gibás, Z. Grosz, Z. Hajós, L. Horváth, M. Masirevits, Th. Osztrovszky, P. Winkler, Szegedinus quidam sine nomine. P. Ajtay, D. Grandjean, L. Henigh, R. Iank, A. Kollár, F. Lányi, C. Lengyel, N. Marek, B. Rády, E. Rohonyi, St. Sárdy, I. Szeremley, P. Túry, R. Veress, N. Vidéky, O. Záry, I. Arte (?) Ujverbász. Nomen tuum legi non potest. — A. Borsai, Aug. Fejes, I. Geday, D. Iung, Magda Kaufmann, Z. Rosenzweig (pulchrius scribel), Georgina Wolf, A. Lukács.

Praemium Colomanno Lengyel Váradensi adiudicatum est.

EPISTOLA OFFICIALIA

Fratres Nánay. Alterum edetur. Imago non est satis clara. — Iosephus Sz. Notissimum est. — Franciscus Sz. Deum ne ioco quidem ita commemorare licet. — Iaczenkó. Aenigma mihi placet. — Masirevits. Aenigma melius mittas. — C. Szabó (Agria). «Nos in schola latine loquimur. Ars latine loquendi, D. Thomas Elsaesser O. S. B. 1909» nobis quoque notissimum est. Nos, aequo ac tu, hoc libello legendu atque discendo magnum cumulum ad scientiam litterarum Latinarum cuiusque lectoris accedere putamus. Gratias pro tua erga nos voluntate. — P. Winkler. Aenigma pulcherrime delineavisti; sed timeo, ne nimis difficile sit. — I. Huszár. Non dubito, quin tu meliora missurus sis. — Th. Osztrovszky. Summo cum gaudio persequor tua studia Latina, quae pulcherrima nos de te sperare iubent. Carminis quoque, quod mihi misisti, stropha prima satis pulchra est. — N. R. Baja. Quod tu misisti, nimium ad Phaedrum adhaerescit. — L. Seredy. Maximas tibi gratias agimus, vir doctissime, pro tua erga nos comitate. Credas aegerrime nos ferre, quod tua de «mortuorum cultu» tam tarde nobis tradita sint. Seposuimus ea et speramus fore ut data occasione iis uti possimus. — Venus, tiger (?) sine nomine mihi traditum est. Aenigma non est aptum, ut cum lectoribus nostris communicetur. — F. Dalnoki. Unum alterumve edetur. — I. G. Agria. Parte tuorum, ut vides, usus sum. — I. Huszár. Aenigma tuum nusquam invenio. Tua studia laudanda sunt. — Lectoribus. Si quis vestrum non accepit responsum, alias mihi litteras mittat. — Ad lectores in Galia. Si quis vestrum cum adulescente Hungarico commercium litterarum lingua vestra vel Latina desiderat, mittat epistolam ad Franciscum Dalnoki, Budapestini, VIII., József-utca 5., II/14. — Proxime plura.

Sumptibus moderatorum ephemeridis: Magyar Középiskola.